

RAKETE Z VRHA TRIGLAVA

MILAN BOŽIČ

Natanko opolnoči med 26. in 27. aprilom 1946. leta so v počastitev pete obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda z vrha Triglava, pa tudi s Kredarice in nekaterih bližnjih vršacov v Julijcih švigile v temno noč rakete.

Bila nas je majhna skupina planincev. Kvečjemu osem. Pripeljali smo se iz Ljubljane. V Mojstrani nas je pričakal **Joža Čop**. Bilo je 25. aprila pozno popoldne. Noč smo prebili na nekem skednju, v prvih urah 26. aprila pa smo se podali na dolgo, naporno in zasneženo pot. Za nas je bila težka tudi zavoljo tega, ker smo v nahrbtnikih nosili predvsem rakete in nekaj pištol za njihovo izstrelitev, za hrano pa smo nosili majhne pakete UNRRA (UNRRA - Organizacija Združenih narodov za pomoč po drugi svetovni vojni prizadetim državam). V paketu so bile konzerve, nekaj čokolade, pa tudi zmleta kava. Te si nismo kuhali, smo pa iz nje delali triglavski sladoled. Zmleto kavo smo namreč stresli na sneg, malo pomešali in nato lizali. Bil je odličen sladoled, ki se nam je, utrujenim in izmučenim, odlično prilegel.

Kolikor se spominjam, smo do Kredarice potrebovali okoli deset ur. Nekomu od tovarišev, nevajenemu tako naporne poti, se je od utrujenosti skoraj zmešalo. Zato smo tudi zaradi tega zadnji del poti napredovali bolj počasi.

Pod Kredarico smo prišli popoldne, prav v trenutku, ko je stekla akcija za rešitev **Jožeta Pogačnika**, Jeseničana, ki se je malo prej na smučeh pripeljal po ledeniku in baje zaradi klobuka, ki mu ga je hotel odnesti veter, s smučmi vred poletel v globino med stenama. Bil je toliko priseben, da je varno pristal na debeli snežni krpi. Od tam so ga reševalci - kolikor se spominjam, je bil med njimi tudi **Stane Koblar** - s pomočjo vrvi potegnili iz globeli.

Mi smo potem skupaj z Jožom Čopom nadaljevali pot do koč.

Zvečer se je na vrh Triglava povzpela le majhna skupina najbolj izurjenih planincev oziroma alpinistov. Če se ne motim, sta bila med njimi tudi neki **Rožič** in **Milan Ciglar**, poznejši utemeljitelj slovenskega dela evropske pešpoti.

Kot smo se dogovorili, so opolnoči najprej švigile v noč rakete z vrha Triglava, pozneje tudi s Kredarice in če se ne motim, tudi z bližnjih vrhov v Julijskih Alpah. Vse to v počastitev pete obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Bil je lep pogled na svetleče se jezike, ki so parali temno nebo.

Naslednji dan, 27. aprila, smo občudovali naše

Pod Triglavom 26. aprila 1946. leta; na desni z nahrbtnikom na ramah je Joža Čop, čisto zadaj s smučmi na ramah avtor prispevka.

smučarje, ki so se merili v Triglavskem smuku. Naša pot v dolino je bila zdaj lažja. Tudi zaradi praznih nahrbtnikov in ob zavesti, da smo opravili veliko delo.

Mednarodna klasifikacija sezonske snežne odeje

Delovna skupina Mednarodne komisije za sneg in led (International Commission of Snow and Ice) pri International Association of Scientific Hydrology ter Mednarodna glaciološka družba (International Glaciological Society) sta leta 1990 izdali Mednarodno klasifikacijo za sezonsko snežno odejo (The International Classification for Seasonal Snow on the Ground). Dokument ima 23 strani, založil ga je World Data Center for Glaciology (Univ. Colorado, Boulder CO, USA).

Za izdelavo nove klasifikacije so se odločili leta 1985. Je delo osmih strokovnjakov in velika pridobitev, čeprav je v naravi stvari, da ne more ustrezati vsakomur in na vseh ravneh. Kot kaže, pa bo za nekaj časa vendar zadovoljila večino uporabnikov.

Vsebina: Uvod, Značilnosti snega v snežni odeji (gostota snega, oblika in velikost zrn, vodenost, nečistoče, natezna, strižna in tlačna trdnost, trdota, temperatura), Dodatne meritve snega na tleh ter Priloge (A: seznam simbolov, B: definicije, C: večjezični seznam pojmov, D: vzorec profila snega, E: fotografije različnih vrst zrn in snega). Klasifikacija vsebuje 7 preglednic